

kan slechts gegeven worden in de zakelijke gang der productie en distributie zelf. De dingen moeten zichzelf verdeelen. Als wij door onze arbeid het maatschappelijk product vermeerdert hebben met het product van 40 arbeidersuren, dan verlangen wij als consument 40 arbeidersuren consumptie uit de maatschappelijke voorraden (accumulatie blijven buiten beschouwing). Na 40 - uren arbeid verlangen we daarom daarvan een bewijs, of, zooals het gewoonlijk genoemd wordt, arbeidsgeld (wat met geld echter niets te maken heeft). En nu valt onmiddellijk in het oog, dat het hierdoor noodzakelijk wordt de "waarde" van ieder product in maatschappelijke arbeidstijd uit te drukken. Van verdeelingsprincipes, die een politieke zaak kunnen worden, is dan geen sprake meer: de dingen verdeelen zichzelf.

Als wezenlijke taak van de sociale revolutie vertoont zich dus de algeheele doorvoering van de categorie van de maatschappelijke gemiddelde-productietijd, bij een exacte verhouding van producent tot het maatschappelijke totaal-product.

Kam. Drewes wil van een exacte verhouding niets weten. Hij zegt: "De mensen komen samen, sluiten overeenkomsten, werken, eenvoudigweg, en daarmee basta; zij behoeven noch een opper-chef, die hun prestaties dagelijks controleert, noch een "financier", die hun de tegenprestaties in arbeidsbons of zoiets geeft". Daarmee is hij echter op de "persoonlijke toewijzing" van een of andere instantie aangewezen, of Drewes dit erkennen wil of niet. En zoo loopt zijn "systeem" ook hier op staatskapitalisme uit.

Rest ons nog de doorvoering van de maatschappelijk gemiddelde-productietijd bij enkelvoudige reproductie en bij reproductie op verbreedend grondslag aan te toonen, als ook, hoe de "algemeen maatschappelijke arbeid", als onderwijs, ziekenverpleging, in één woord alle inrichtingen, die "gratis" werken, toch aan de fundamentele categorie van het communistisch bedrijfsleven geen afbreuk kunnen doen. Doch dat gaat buiten het kader van een krant, en daarom moeten we dat tot een betere gelegenheid uitstellen.

OPMERKING DER RED. P.I.C.: Met Januari 1930 beginnen we de categoriën van het communistisch bedrijfsleven nader te beschouwen. Eens per maand komt bij de P.I.C. een aflevering van ongeveer 20 blz. Na volledige publicatie is het een boekwerkje van 150 blz., over "DE GRONDBEGINSELEN DER COMMUNISTISCHE PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE".

P. I. C.

PERSMATERIAAL VAN DE GROEPEN VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

ADMINISTRATIE:
H. CANNE MEIJER
TRANSVAALSTRAAT 125 (c)
'DAM - GEM. GIRO C 2885

Deze mededeelingen worden toegezonden aan de Rev. pers. Men wordt verzocht te plaatsen wat voor de lezers van belang kan zijn. Op aanvraag krijgt ieder deze mededeelingen geregeld toegezonden. Gaarne ontvangt het secretariaat de uitgaven der verschillende organisaties als ruilmateriaal.

Amsterdam Januari 1930 No. 1
Derde Jaargang No. 1

EEN MERKWAARDIG BOEK.

In 1929 verscheen een zeer belangrijk werk van de hand van Henrik Grossmann: "Das Akkumulations- und zusammenbruchsgesetz des kapitalistischen Systems" ("De wet van accumulatie en ineenstorting van het kapitalistische systeem") Verlag Hirschfeld, Leipzig. Ingen. M. 20, Gebonden M. 22.

In dit werk "reconstrueert" de schrijver de wet van de kapitalistische accumulatie en ineenstorting van het kapitalisme, zooals deze door Marx in "Het Kapitaal" werd geformuleerd. Zooals bekend was het resultaat van de ontleding van de bewegingswetten van het kapitalisme volgens Marx dit, dat op een bepaald punt in de ontwikkeling de productiekrachten in strijd moeten komen met de eigendomsverhoudingen, d.w.z. de vooruitgang der techniek zal praktisch tot stilstand moeten komen, terwijl de rentabiliteit van het kapitaal zich alleen kan handhaven door een absolute verarming der massa's. Het proces der meerwaarde-vorming zal ten slotte daartoe leiden, dat aan de eene kant een aanzienlijk kapitaal geen belegging vinden kan, terwijl aan de andere kant steeds meer arbeiders buiten het productieproces moeten blijven. Overschot van kapitaal bij overschot aan arbeidersbevolking. Het resultaat zal een onderhevige crises ineenstorting van het systeem zijn, waarmee de arbeidersklasse voor de keuze staat: Opheffing van de bewegingswetten der waren-circulatie, d.i. invoering van het communisme of ondergang in de barbaarsheid.

Nu kan een kind zien, dat de werkelijke ontwikkelingsgang een heel andere is geweest. Het kapitalisme rende de productiekrachten niet, maar ontplooidde ze tot de technische volmaking, zooals we die nu kennen. Het kapitalisme voerde niet tot de absolute verarming der massa's, maar integendeel tot een verheffing van het levenspeil der arbeidersklasse (ten minste tot 1914). Het was dus een koud kunstje, om de onhoudbaarheid van de Marxsche analyse met de werkelijkheid te verslaan. De praktijk ging haar eigen weg, zonder zich om de "studeerkamergeleerdheid" van Marx te bekommeren.

Zoo gemakkelijk de critiek op de conclusie's van Marx voor zijn tegenstanders was, zoo moeilijk was het voor de verdedigers, om de Marxsche analyse te handhaven. Onder leiding van de officieele Marx-uitlegger Kautsky werden daarom de resultaten der analyse dusdanig omgebogen, dat de productiekrachten niet in conflict kwamen met de eigendomsverhoudingen, terwijl de betekenis der absolute verarming tevens op Kautskyaansche wijze werd verklaard. Deed Kautsky dat aanvankelijk onder de schijn van het Marxisme tegen de aanvallers te verdedigen, in zijn laatste boek "De hist. mat. Geschiedenisopvatting" laat hij deze methode los en treedt hij openlijk tegen Marx op.

Het is de onvergankelijke verdienste van Henryk Grossmann de Marxsche accumulatie-wet gereconstrueerd te hebben. Met verbluffende duidelijkheid verschijnt de ineenstortingstendenz en de onherroepelijke noodzakelijkheid der absolute verarming der massa's.

We houden ons er van overtuigd, dat dit boek door de reformistische partijen, mitgaders door de vakbeweging, die zich over de heele linie naar een samenwerking van kapitaal en arbeid beweegt, in de ban wordt gedaan. Dat moet zoo zijn, omdat uit de bewegingswetten der warenproductie zonneklaar blijkt, dat "sociale hervormingen" onmogelijk worden en dat zelfs de machtigste vakbeweging, moge ze al of niet revolutionair zijn of heeten, haar taak van "verbeteren der arbeidsvoorwaarden" niet langer kan vervullen. Want zeer waarschijnlijk zijn we het stadium, dat de rentabiliteit van het kapitaal alleen door de absolute verarming der massa's verzekerd kan worden, reeds ingetreden.

Nu rijzen twee vragen: Eerstens, hoe is 't mogelijk, dat de Marx-uitleggers Marx in de grond van de zaak toch nooit begrepen hebben? En tweedens, waardoor komt juist nu iemand, die de werkelijke strekkingen van de kapitaal-accumulatie weer "reconstrueert"? Om bij de tweede vraag te beginnen, dienen we op te merken, dat de reconstructie nu moest komen, omdat het proces van te veel aan kapitaal bij ettelijke miljoenen arbeiders, die sedert jaren buiten het productieproces staan, werkelijkheid is geworden. Bij de geweldige "hausse-periode" in 't byzonder in Amerika bleven toch nog altijd een paar miljoen arbeiders zonder werk, een verschijnsel, dat we ook in Duitschland ontmoeten. De tweede vraag, waarom de Marx-verklaarders de Marxsche accumulatie-wet nooit begrepen hebben, vindt haar antwoord in het feit, dat ze de methode, de werkwijze van Marx niet voldoende kenden.

Marx beoefende de wetenschap van de economie, zooals de natuurkundige de wetten opspoorde, waarnaar de natuurkundige verschijnselen verlopen. Als de natuurkundige bijv. de wetten van de zwaartekracht wil opsporen, dan werkt hij niet in 't wilde weg, maar hij gaat een serie proeven inrichten, om het verschijnsel zoo "rein" mogelijk te voorschijn te brengen. Alle hinderlijke omstandigheden, die de kracht van het verschijnsel belemmeren, tracht hij zooveel mogelijk uit te schakelen. Zoo laat hij verschillende voorwerpen vallen in een luchtledige ruimte, omdat de aanwezige lucht een tegenwerkende invloed is, die de werking van de zwaartekracht voor een deel opheft. Langs deze weg brengt de natuurkundige de natuurwetten "rein" te voorschijn, natuurwetten, zooals ze in de werkelijkheid nooit zijn, zooals ze alleen in de natuurkunde boeken bestaan, maar die toch de vaste grondslag vormen, van waaruit hij verder kan werken. Later voert hij dan voor ieder verschijnsel, dat een afwijking van de "reine" wet te voorschijn roept, een "correctie" in, zoodat hij, na alle omstandigheden in aanmerking genomen te hebben, een getrouw beeld der werkelijkheid krijgt.

Zoo gaat ook Marx te werk bij het opsporen van de wetten, waarnaar de warenproductie verloopt. Hij stelt het kapitalisme eerst "rein", d.w.z. hij stelt eerst allerlei omstandigheden, die het verschijnsel, dat hij wil onderzoeken, belemmeren, buiten werking. Als Marx het probleem der accumulatie-onderzoekt, stelt hij dit dus ook eerst "rein":

alle verschijnselen, die het wezen van de zaak versluieren of beïnvloeden, schakelt hij uit. Daarom onderzoekt hij de accumulatie, zooals deze zich nooit kan voltrekken. Om de accumulatie-wetten zoo "rein" mogelijk te laten werken, gaat hij o.a. uit van de volgende vooropstellingen.

- 1e Er is een geïsoleerd kapitalisme (geen buitenlandsche handel).
- 2e Er zijn alleen kapitalisten en proletariërs (geen z.g. "derde" personen. De heele handel, ambtenaren en de "vrije" beroepen worden uitgeschakeld)
- 3e De waren gaan tegen hun werkelijke waarde in de samenleving over. (Uitschakeling der marktprijzen. Er is geen concurrentie)
- 4e Er is geen crediet.
- 5e De waarde van het geld is constant.

Het resultaat van dit onderzoek is dan, dat de accumulatie, "rein" gesteld, daarheen moet voeren, dat de rentabiliteit van het kapitaal onmogelijk wordt, dat steeds meer arbeiders uit het productieproces geslingerd worden en het productiesysteem ineenstort.

Zooals echter geen enkele wet "rein" werkt en iedere wet slechts het immanente beginsel is, dat zich door de wijzigende factoren in duizendvoudige menigvuldigheid openbaart, zoo werkt ook de accumulatie-wet niet "rein", maar ze wordt door de eene invloed geremd, door de andere versterkt. Zoo werkt bijv. de groei van het leger van ambtenaren als een tendenz, die de ineenstorting bespoedigt, zoo werken de economische crisissen met hun groote vernietiging van kapitaal als een "genezingsproces", dat de gang naar de ineenstorting telkens verder verschuift.

Nadat Marx de accumulatie-wet voor het "reine" kapitalisme geformuleerd heeft, gaat hij deze wet in overeenstemming brengen met de levende werkelijkheid, d.w.z. alle factoren, die hij eerst uitgeschakeld had, voert hij nu stuk voor stuk weer in en hij gaat hun werking op het accumulatieproces na.

Zoo ontstaat dan het ontzaglijke werk "Das Kapital", waarin hij in het 1e deel "Het Productieproces" beschrijft, in 't tweede deel "Het Circulatieproces" en in het derde deel "Het Totaalproces der kapitalistische Productie". Het eerste deel bevat eigenlijk de "reine" wet, terwijl in de andere deelen in hoofdzaak de beïnvloedende factoren als "correctie's" tot stand komen. De drie deelen vormen dus een gesloten geheel.

Hier ligt het beslissende punt, dat de Marx-uitleggers uit 't oog verloren, of nooit begrepen hebben. Ze hebben de "reine" wet voor de levende werkelijkheid genomen, terwijl het hun zaak was te verklaren, waarvoor de "tegentendenzen" de kracht van de ineenstortingswet konden opheffen.

Ondertusschen laat een "wet" zich wel opheffen door verschillende omstandigheden, maar zoodra deze ophouden te werken, of in kracht verminderen, dan zet de "wet" zich door. En in dit stadium van verslapping van vele "tegentendenzen" zijn we nu getreden, zoodat de ineenstortingstendenz (misschien was het beter te spreken van ontbindingstendenz) zich gaat doorzetten.

HERSTEL DER ORDE EEN MILITAIR PROBLEEM.

In een vergadering der vereeniging tot beoefening der krijgswetenschap te Den-Haag, heeft Dr. L.H. Grondys gesproken over het beteugelen van revolutionaire woelingen.

De vergadering, die buitengewoon druk bezocht was, werd o.a. bijgewoond door de vice-admiraal Rambonnet, de generaals Müller-Massis, Kemper en Weber en Prof. Mr. Kielstra, voorzitter van de Verg. van verlofs officieren.

Deze heer, die de russische revolutie persoonlijk heeft meegemaakt aan de zijde der contra-revolutionaire partijgangers, beweert dat geen enkele straatrevolutie kans van slagen heeft, indien de staat vooraf de noodige voorzorgsmaatregelen heeft getroffen.

Deze maatregelen komen, na veel kwassie wetenschappelijk-strategisch gezwaam, waar doorheen gevlochten politieke beschouwingen, hierop neer; moordt de revolutionairen uit. Tencht, zegt hij, vielen Rosa Luxemburg en Liebknecht, terwijl hij het optreden der contra-revolutie te München, in Litauen en Bulgarije roemt om de elegante wijze waarmede ze optrad. Van tweeën één, of deze heer praat het stompzinnige militarisme naar den mond, of hij is ook van Lotje getikt.

"Woelingen, opstanden en straatrevoluties komen voort en worden gedragen door een misdadige geestesgesteldheid", dit wordt wel niet met deze woorden gezegd, maar toch is het den inhoud van 's Heeren Grondys' beooging, waar dan natuurlijk bij hoort: roeit ze uit. Teneinde tot grondige uitvoering hiervan te geraken prijst genoemde Heer verschillende middelen aan. Zijn geheele rede door miskent Dr. Grondys den socialen ondergrond der revolutie. Wij zeiden reeds, doet hij dat om zijn gehoor in 't gevecht te komen of is hij zoo achterlijk, want hij zegt toch ook "Het verlangen om het agrarisch bezit te heroveren heeft de Russische boeren aan de zijde der revolutionaire arbeiders gebracht. Toch zijn de aangeprezen middelen geen andere dan voorschriften aan die staatsgemachtigden, het departement van oorlog zulke instructies te geven, dat men ten alle tijde en vooral in en bij de groote steden, betrouwbare, goed toegeruste, goed afgerichte troepen heeft, teneinde elk verzet direct in bloed te kunnen smoren. Dit is nu de steun en toeverlaat der bezittende klasse" de Verg. voor krijgswetenschappen" en hun eenig weten is: "maakt ze af". In de laatste helft der 19e eeuw was het mogelijk in een land, dat zich voor een deel bij Europa rekende, dat de lijfeigenschap moest worden afgeschaft. Maar deze z.g.n. bevrijde boeren, die van gemeenschappelijke bezitters tot bezit van de veroveraars der grond werden, werden nu geheel van de grond losgemaakt.

Geen wonder, dat het zelfs tot den Heer Grondys doordrong, dat deze boeren het verlangen koesterden tot herovering van het agrarisch bezit. Dat de overwinning der Bolsjewiki en later hun staatkundig beleid, zich over een groot deel van dit onmetelijke rijk kon uitbreiden vond vooral zijn oorzaak in dit verlangen der miljoenen boeren. Dit weet nu zoo langzamerhand iedereen wel.

Nu zegt de heer Grondys "De burgerij van de laagste tot de hoogste trap, heeft zich meest erbarmelijk gedragen: Burgerpatrouilles deden de ronde. Maar zoodra ernstige schietsterijen in de straten begonnen en de, naar Lenin's voorschrift, op de burgerij losgelaten boeven hun beestachtig werk in de woonhuizen begonnen te verrichten en de resolute ma-

trozenbenden in rij en gelid de straat op gingen, hielden de zenuwen der burgerij geen stand. Dus Janitzaren, Pretorianen, of welke namen goed betaalde moordenaarsbenden in de geschiedenis ook mogen hebben en moeten steeds ter beschikking zijn om genoemde boeven weg te vagen. De heer Grondys heeft het niet zoo gezegd, maar zijn doctorale rede voor de Verg. voor Krijgskunde onthulde toch, dat volgens zijn inzicht de maatschappij bestaat uit twee klassen, bezitters en bezitloozen, waarvan de laatste n geneigd zijn, als de tijd hun gunstig is, een stelletje boeven op de anderen af te sturen, teneinde hen hun maatschappelijke voorrechten te ontnemen. Dus moet de bezittende klasse paraat zijn en zorgen steeds en zoo groot mogelijk aantal goed uitgeruste, goed betaalde boeven in dienst te hebben, dan is iedere revolutie onmogelijk. Als de heer Grondys komt te spreken over "de standen en het revolutie gevaar", constateert hij: de groote en kleine burgerij was laf, eveneens de kleine adel, de groote adel hing het zwijn uit te Stockholm, Kopenhagen, London en Paris en onder de vrijwilligers, om tegen de revolutie te vechten was geen enkele koopmanszoon. Je moet admiraal, generaal of Prov. Dr. zijn om te begrijpen wat die heer nu toch eigenlijk wil. Gebleken is uit de rede van den dokter dat die boeven van arbeiders niet laf zijn, zich wel als vrijwilligers voor de revolutie aanmelden, niet makkelijk een zenuwberoerte krijgen en ook niet het zwijn uithangen. Gebleken is tevens, dat al deze euvels "volgens Dr. Grondys" de bezittenden wel aankleven.

Noodzakelijk volgt uit deze zienswijze, hoe je het ook bekijkt, dat een stelletje boeven de wereld zullen regeeren. Want wanneer die boeven van arbeiders opstaan en verslagen worden door de boeven van den heer Grondys - hij noemt ze vrijwilligers in dienst tegen hun klassegenooten - zullen deze overwinnende boeven, die geenszins Klassegenooten van de bezittende klasse zijn, ook deze laffen, zwijnende bourgeois onderwerpen. Ik ben geen admiraal, generaal of zoo iets en begrijp daarom uit deze "belangrijke" rede, dat Dr. Grondys een voorstander is van een regeering van boeven.

DE DICTATUUR VAN HET KAPITAAL.

Twee citaten uit burgerlijke bladen: de N.R.C. en "Het Handelsblad" zijn wel waard om hier aan de vergetelheid ontrukkt te worden: Het Handelsblad schrijft n.a.v. het aftreden van Hilferding als minister van financiën uit het Duitsche Kabinet:

"Men heeft een les gehad in de werkelijke verhoudingen, in de werkelijke machtsposities. Parker Gilbert (lees Morgan) en Dr. Schacht, banken en industrie beslissen en niet Rijksdag en Rijksregeering. Dat moge een ongezonde toestand zijn. Maar het is nu eenmaal de nuchtere waarheid".

De Nieuwe Rotterdammer schreef over hetzelfde onderwerp:

"Het beroep op Dillon, Read & Co, dat hij (Hilferding) tezamen met Popitz heeft gedaan, was er een treffend voorbeeld van. De heeren wisten wel, dat de groep-Morgan overal Dillon den voet dwars zat, waar zij kan. Ze wisten ook wel, dat er draden loopen van de Morgan groep naar den agent van het herstel, Parker Gilbert en naar de Duitsche rijksbank. Ze hebben echter de kracht en het effect van deze relaties onderschat en in het bijzonder hadden zij niet voorzien, dat de groep-Morgan de Fransche regeering tot een protest zou kunnen bewegen. Dit protest van Fransche zijde maakte de positie

van den minister volkomen onmogelijk en dwong hem voor Schacht te captueeren".

Bij de jongste verkiezingen voor de Berlijnsche gemeenteraad heeft de linkervleugel: sociaal-democraten en communisten, een grootsche overwinning behaald. Samen de meerderheid vormend hebben zij de Berlijnsche werkloozen, "die dag aan dag de straten onveilig maken" (Handelsblad) uit de leege gemeentekas 6 millicoen mark toegestaan voor een extra Kerstuitkeering. (Het recept: Men vangt wel kiezers met honing, maar niet met azijn).

Het gevolg is geweest, dat de hoogste instantie - de opperpresident van de provincie Brandenburg als uitvoerend orgaan van de Pruisische regering (lees Parker Gilbert, lees Morgan) de stad Berlijn onder curatellen heeft gesteld.

De proletarische meerderheid in Berlijn blijkt opeens te zijn van geenerlei waarde. De horden werkloozen ontvalt hun toeverlaat. Het parlement bestaat in het kapitalisme, zoolang het werktuig van het kapitalisme kan zijn ... en anders ... de dictatuur van het kapitaal.

Zullen nu eindelijk die duizenden leeren, die als sociaal-democraten de revolutie neersloegen - zij behoeften toch orde om hun pasveroverde "macht" tot welzijn van de menschheid in werking te stellen, zullen nu eindelijk die duizenden leeren, dat er een andere discipline bestaat, dan die van de stembus, dat men in het parlement niet strijd voor het socialisme. Dat we in een nieuwen tijd staan, die nieuwe eischen van strijd heeft, maar die voor die nieuwe eischen ook de nieuwe vorm reeds heeft gegeven: de bedrijfsorganisatie.

Het proletariaat leert niet dan met de hand van de misère, wurgend om zijn hals, en dan veelal nog verkeerd.

Deze winter in Duitschland zal een gruwelijk meester zijn.

VERANTWOORDING:

J.J. te 's Gr.	f. 2.50
D. te B.	" 10.--
H. te U.	" 5.--
L.M. te A.	" 1.--
M. te A. 2x1	" 2.--
De R. te h.	" 3.50

f. 24.--

Februar
Amsterdam ~~1930~~ 1930 1.
2. Jahrg. 2

EIN WICHTIGES BUCH!

Im vergangenen Jahre (1929) erschien ein sehr wichtiges Buch: "Das Akkumulations- und Zusammenbruchsgesetz des kapitalistischen Systems", von Henrik Grossmann. (Verlag Hirschfeld, Leipzig, brosch. 20M. geb. 22M.).

In diesem Werk "rekonstruiert" der Schreiber das Gesetz der kapitalistischen Akkumulation und des Zusammenbruchs des kapitalistischen Systems, so wie Marx es in "Das Kapital" formulierte. Bekanntlich fand Marx als Resultat der Analyse des Bewegungsgesetzes des Kapitalismus, dass auf einer bestimmten Stufe der Entwicklung die Produktionskräfte in Widerspruch mit den Eigentumsverhältnissen kommen, während die Rentabilität des Kapitals nur noch aufrecht erhalten werden kann, durch die absolute Verarmung der arbeitenden Massen. Der Prozess der Mehrwertbildung wird schliesslich dazu führen, dass auf der einen Seite ein ansehnliches Kapital in der Produktion keine Aufnahme mehr findet, während auf der anderen Seite eine ständig grösser werdende Masse von Arbeitern aus dem Produktionsprozess ausgeschaltet werden. Überschuss von Kapital bei einem Überschuss der arbeitenden Bevölkerung. Das Resultat soll sein: schwere Krisen und schliesslicher Zusammenbruch des Systems. Damit wird die Arbeiterklasse vor die Wahl gestellt: Entweder Aufhebung der Bewegungsgesetze der Warenproduktion und Zirkulation, d.h. Einführung des Kommunismus, oder Untergang in der Barbarei.

Nun kann ein Kind sehen, dass die Entwicklung ganz andere Wege gegangen ist. Der Kapitalismus bremste die Produktionskräfte nicht, sondern entfaltete sie zu der technischen Höhe, wie wir sie augenblicklich kennen. Der Kapitalismus führte nicht zu der absoluten Verarmung der Massen, sondern im Gegenteil zu einer Erhöhung der Lebenslage der Arbeiterklasse (wenigstens bis zum Jahre 1914). Es war darum keine Kunst, das Unhaltbare des Marx'schen Analyse mit der Wirklichkeit zu schlagen. Die Praxis ging ihren eigenen Weg, ohne sich um die "Stubenlehrtheit" von Marx zu kümmern.

So leicht es für die Gegner war, Kritik auf die Schlussfolgerungen von Marx zu üben, so schwierig war es für die Verteidiger, um die Marx'sche Analyse zu behaupten. Unter der Führung des offiziellen Marx-Erklärers Kautsky, wurden darum die Resultate der Analyse in dem Sinne umgebogen, dass die Produktionskräfte nicht mit den Eigentumsverhältnissen in Konflikt kamen, während die Bedeutung der absoluten Verarmung ebenfalls auf Kautsky'sche Weise erklärt wurde. Tat Kautsky dieses anfänglich unter dem Schein, den Marxismus gegen seine Angreifer zu verteidigen, in seinem letzten Buch: "Die hystor. Mater. Geschichtsauffassung, lässt er diese Methode fahren, und tritt öffentlich gegen Marx auf.

In dieser Situation ist es das Verdienst von Henrik Grossmann, das Marx'sche Akkumulationsgesetz rekonstruiert zu haben. Mit verblüffender Deutlichkeit erscheint die Zusammenbruchstendenz, und die unwieder-rufliche Notwendigkeit der absoluten Verarmung der Massen.